

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Кафедра туристичного бізнесу

Робоча програма навчальної дисципліни

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ТУРИЗМІ

другий рівень

вищої освіти

Галузь знань 24 сфера обслуговування
Спеціальність 242 туризм
Кваліфікація магістр з туризмознавства

Харків 2017

Робоча програма: Управління проектами в туризмі

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туристичного бізнесу.

Протокол від “28” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри Туристичного бізнесу

_____ (Лиман С.І.)

“ _____ ” _____ 20__ року

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>24 Сфера обслуговування</i>	<i>за вибором</i>	
	Напрямок підготовки		
Модулів – 2	Спеціальність: <i>242 «Туризм»</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - -		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 2 самостійної роботи студента - 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>магістр</i>	Лекції	
		16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	год.
		Лабораторні	
			год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: <i>залік</i>			

2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Головною *метою* дисципліни «Управління проектами в туризмі» є теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців, засвоєння особливостей їх реалізації у сфері туризму, формування у студентів цілісної системи знань і вмінь ефективного здійснення інвестиційних проектів на підприємстві.

Основними *завданнями* вивчення курсу є опанування студентами знань щодо управління проектами туристичного підприємства та їх змісту, а саме:

- ознайомлення із економічною сутністю та видами проектів туристичного підприємства;
- вивчення основних форм проектів в галузі туризму;
- оцінка інвестиційної привабливості окремих проектів підприємств;
- ознайомлення із сучасним методичним інструментарієм оцінки ефективності проектів;
- порядок підготовки до розгляду реальних проектів;
- інвестування капіталу в проекти підприємства туристичної сфери;
- ознайомлення і оцінка ризиків проектів в сфері туризму.

Вивчення вказаних питань забезпечить формування у майбутнього спеціаліста таких якостей, як можливість управління проектами підприємства з урахуванням специфіки функціонування підприємств туристичної сфери в сучасних умовах.

В результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: особливості управління проектами у залежності від форми власності, сфери діяльності, галузі економіки; склад і джерела фінансування окремих туристичних проектів підприємства;

вміти: на практиці застосовувати отримані знання, вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах інвестиційної діяльності на підприємстві, аналізувати ефективність окремих проектів, розробляти стратегію інвестиційної діяльності підприємства, пропонувати заходи зменшення ризиковості проектів туристичних підприємств;

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Інструментальні:</i> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів, - здатність до постійного навчання, - уміння обґрунтовувати управлінські рішення, - здатність відтворювати знання, методи та навички відповідно до контексту та продукувати на їх базі власні пропозиції. • <i>Міжособистісні:</i> <ul style="list-style-type: none"> - здатність осмислювати власний досвід та передавати його іншим у процесі викладання. • <i>Системні:</i> <ul style="list-style-type: none"> набуття гнучкого та креативного способу мислення, яке дає можливість зрозуміти, розв'язати та науково осмислити проблеми та задачі, - здатність виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості, а також володіти засобами їх впровадження. • <i>Спеціалізовані концептуальні поглиблені знання:</i> <ul style="list-style-type: none"> - нормативної бази, яка визначає діяльність підприємств індустрії туризму в Україні та світі; - специфіки глобалізаційних процесів у сучасному світі, - призначень документів, вимог до складання та оформлення різних видів документів та правила їх оформлення. • <i>Критичне осмислення проблем у професійній діяльності та на межі предметних галузей:</i> <ul style="list-style-type: none"> - особливостей функціонування сучасного туристичного ринку та використання ресурсів, відповідно до типу ринкової структури; - знання інформаційних потреб суспільства, інформаційно-пошукових ресурсів і стратегій; - наукові основи державного управління, - методів та технологій маркетингових досліджень у туризмі та сфері обслуговування в цілому. 	<ul style="list-style-type: none"> • оперувати нормативною базою, яка визначає діяльність підприємств індустрії туризму в Україні та світі, застосувати навички стратегічного мислення для її коригування відповідно до вимог бізнесу; • поглиблене знання специфіки глобалізаційних процесів у сучасному світі; • реалізовувати на практиці поглиблені знання з психології (під час ділових переговорів, управління колективом, для саморозвитку, для профілактики професійного вигорання працівників туристичної сфери, у міжособистісних стосунках, у контактах зі споживачем); • залучати та реалізовувати на практиці інвестиції на різних рівнях господарювання туристичного сектору України; • активно впливати на формування та розвиток туристичного образу України, визначати напрями удосконалення державної політики у галузі туризму з огляду на геополітичну стратегію її розвитку, проводити аналіз конкурентоспроможності національного туристичного продукту, відповідно до динаміки структури міжнародних туристичних потоків; • креативно мислити відповідно до викликів бізнесу, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій, відкривати нові сегменти туристського ринку; • розуміти зв'язок між технологією виробничого процесу та економічною складовою діяльності організації, уміти знаходити та оцінювати нові ринкові можливості та формулювати бізнес-ідею; • провадити діяльність конкретного підприємства індустрії туризму відповідно до вимог концепції сталого розвитку туризму; • реалізовувати миротворчий потенціал туризму для профілактики міжкультурної, міжнаціональної, міжрелігійної напруги у суспільстві;

3 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретико-методичні та організаційні основи управління проектами в туризмі

Тема 1. Теоретичні засади управління проектами туристичного підприємства

Тема 2. Методичні підходи аналізу та планування проектів туристичного підприємства

Тема 3. Особливості управління проектами в туризмі

Тема 4. Формування стратегії управління проектами підприємства

Змістовний модуль 2. Функціональні особливості управління проектами в туризмі

Тема 5. Управління реальними проектами підприємства

Тема 6. Особливості управління інноваційними проектами туристичного підприємства

Тема 7. Управління фінансовими проектами підприємства

Тема 8. Управління ризиками проекту туристичного підприємства

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Заочна форма						
	усь ого	у тому числі				усь ого	у тому числі					
		л	п,с	ла б	Інд		с.р	л	п,с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Теоретико-методичні та організаційні основи управління проектами в туризмі												
Тема 1. Теоретичні засади управління проектами туристичного підприємства	10	2	1			6						
Тема 2. Методичні підходи аналізу та планування проектів туристичного підприємства	10	2	1			6						
Тема 3. Особливості управління проектами в туризмі.	10	2	2			9						
Тема 4. Формування стратегії управління проектами підприємства	20	2	2			9						
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6			30						
Змістовний модуль 2. Технологія розробки, організації та проведення екологічних турів												
Тема 5. Управління реальними проектами підприємства	10	2	2			7						
Тема 6. Особливості управління інноваційними проектами туристичного підприємства	16	2	2			7						
Тема 7. Управління фінансовими проектами підприємств	18	2	2			8						
Тема 8. Управління ризиками проекту туристичного підприємства	18	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8			30						
Усього за навчальною дисципліною, годин	90	16	14			60						

5. Теми семінарських занять не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні засади управління проектами туристичного підприємства.	1
2	Методичні підходи аналізу та планування проектів туристичного підприємства.	1
3	Особливості управління проектами в туризмі.	2
4	Формування стратегії управління проектами підприємства	2
5	Управління реальними проектами підприємства	2
6	Особливості управління інноваційними проектами туристичного підприємства	2
7	Управління фінансовими проектами підприємства	2
8	Управління ризиками проекту туристичного підприємства	2
	Разом	14

7. Теми лабораторних занять не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні засади управління проектами туристичного підприємства.	6
2	Методичні підходи аналізу та планування проектів туристичного підприємства.	6
3	Особливості управління проектами в туризмі.	9
4	Формування стратегії управління проектами підприємства	9
5	Управління реальними проектами підприємства	7
6	Особливості управління інноваційними проектами туристичного підприємства	7
7	Управління фінансовими проектами підприємства	8
8	Управління ризиками проекту туристичного підприємства	8
	Разом	60

9. Методи навчання

Навчальні заняття з дисципліни здійснюються у формі лекцій, практичних та семінарських занять із застосуванням інтерактивних, пояснювально-ілюстративних та проблемно-пошукових методів навчання.

10. Методи контролю

Поточний контроль

Усні опитування на лекціях та семінарських заняттях за контрольними програмними питаннями поточної та попередніх тем.

Співбесіда з метою контролю здатності адаптації теоретичних знань до практичних ситуацій.

Контрольні роботи за питаннями до самостійної роботи.

Оцінювання ступеню активності студентів та якості їх виступів та коментарів при проведенні дискусій на семінарських заняттях та під час виконання практичних.

Модульний контроль

Теоретичні питання нормативного або проблемного характеру. Контрольна письмова робота за темами самостійної роботи.

Підсумковий контроль (залік)

Перевірка розуміння студентами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність використовувати накопиченні знання та вміння.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий залік	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
5	5	5	5	10	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

13. Рекомендована література

Базова

1. Бушуев С.Д., Бушуева Н.С., Бабаев И.А., Яковенко В.Б., Гриша Е.В., Дзюба С.В., Войтенко А.С. Креативные технологии управления проектами и программами: Монография. - К.: «Саммит-Книга», 2010. - 768 с.
2. Бурков В.Н., Новиков Д.А. Как управлять проектами. М.: СИНЕРГ-ГЕО. 1997.-187с.
3. Товб А.С., Ципес Г.Л. Управление проектами: стандарты, методы, опыт. - М.: Олимп-Бизнес, 2005. - 239 с.
4. Клиффорд Ф. Грей, Эрик У. Ларсон. Управление проектами: Практическое руководство. / Пер с англ. — М.: Дело и сервис, 2007
5. Управление проектами / ИИ. Мазур, В. Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге. - М. : Экономика, 2001. - 576 с.
6. A Guide to the Project Management Body of Knowledge/ Third Edition (PMBOK® Guide) an American National Standard ANSI/PMI 99-001-2004

Додаткова

7. ISB. IPMA Competence Baseline, IPMA, Version 3.0, 2006. 199p.
8. Managing Successful Projects with PRINCE2. Reference Manual. 2002, Nantwich, Cheshire CW5 6GD
9. P2M. A guidebook of Project&Program Management For Enterprise Innovation, Japan PMAJ, 2008. 138p.
10. Project manager's handbook. Applying best practice across global industries. /Ed. D. Cleland. 2007. 547p.
11. The Standard for Portfolio Management - Second Edition. PMI, 2004. Managing Successful Projects with PRINCE2. Reference Manual. 2002, Nantwich, Cheshire CW5 6GD
12. Афанасьев М.В., Гонtareва I.В. Управління проектами: Навчально - методичний посібник. - Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. - 272 с.
13. Бабаєв В.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Управління проектами». - Харків: ХНАМГ, 2006. - 244 с.

14. Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинська В.В. Управління проектами: Навчальний посібник. - К.: КНЕУ, 2004. - 231 с.
15. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. - К., 1995. - 447 с.
16. Бушуев С.Д. Управление проектами: Основы профессиональных знаний и система оценки компетентности проектных менеджеров/ С. Д. Бушуев, Н. С. Бушуева (National Competence Baseline, NCB UA Version 3.0). — К.: ІРІДУМ, 2006. - 208 с.
17. Бушуев С. Д., Бушуева Н. С. Магии и фобии проектного менеджмента// Управління проектами: стан та перспективи: Матеріали ІV міжнародної науково-технічної конференції: — Миколаїв: НУК, 2008. — С. 26-27.
18. Бушуев С.Д., Морозов В.В. Динамическое лидерство в управлении проектами. К.:ВИПОЛ, 1999.-310с.
19. Бушуева Н.С Модели и методы проактивного управления программами организационного развития.- К.: Наук, світ, 2007. - 270 с.
20. Бушуев С.Д., Бушуева Н.С., Биков В.Ю., Шпильовий В.Д. Керівництво з питань визначення компетентності й сертифікації українських професіональних керівників і фахівців з питань управління проектами NCB (иа), Монографія, К.: Українська асоціація управління проектами. 2000. - 84с.
21. Бушуев С.Д., Бушуева Н.С. Управление проектами Основы профессиональных знаний и система оценки компетентности проектных менеджеров. Монографія, Українська асоціація управління проектами. К.: 2006. - 202 с.
22. Воропаев В.И. Управление проектами в России. - М.: Алане. - 1995. - 225с.
- 23.Збаразька Л.О., Рижиков В.С., Єрфорт І.Ю., Єрфорт О.Ю. Управління проектами. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 168 с.
- 24.Каплан Р., Нортон Д. Стратегические карты. - М.: Изд. ЗАО «Олимп - бизнес», 2005, 482 с.
25. Керівництво з питань проектного менеджменту. (PMBOK® Guide PMI), ред. Бушуєва С.Д., Ділова Україна, 2000, 197 с.
26. Кобиляцький Л.С. Управління проектами: Навч. посібник. - К.: МАУП, 2002. - 200с.

27. Козинец В.В., Малый В.В. Подготовка инноваций и управление проектами. Дн.: Пороги, 2006, 482 с.
28. Кондал Д, Роллинз С., Современные методы управления портфелями проектов и офис управления проектами. Максимизация ROL - М.: Изд. ВИНТИ., 2004, 569 с.
29. Мазур И.И., Шапиро В.Д. Реструктуризация предприятий и компаний. М.: Высшая школа. - 2000. - 587 с.
30. Месарович М., Такахара Я. Общая теория систем: математические основы. -М.:Мир, 1978.-312 с.
31. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами: Підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 432 с.
32. Пригожин А.И. Методы развития организаций. - Москва: МЦФЭР, 2003. 456с.
33. PMI, Organizational Project Management Maturity Model (OPM3®) bKnowledge Foundation. 2003. 150p.
34. Сабина Пайпе. Проектный менеджмент: ускоренный курс. - М.: Дело и Сервис. - 2005. - 192 с.
35. Словник- довідник з питань управління проектами. /Під ред. Бушуєва С.Д., 2000,640 с.
36. Словник- довідник з питань управління проектами. /Під ред. Бушуєва С.Д., 2000,640 с.
37. Тернер Дж. Р. Руководство по проектно-ориентированному управлению. - М: Издательский дом Гребенникова, 2007, -552с.
38. Тесля Ю.Н. Несиловое взаимодействие. - К: Кондор, 2005. - 196 с.

Інформаційні ресурси

Інтернет-сайти, присвячені управлінню проектами:

39. <http://www.pmpofy.ru>.
40. <http://www.management.com.ua>
41. <http://www.projectmanagement.ru>.

42. www.invest.ru

43. www.investmenegher.com